

پوهنتون سلام
پوهنځی شرعیات و قانون
پروگرام ماستری فقه و قانون

امارت اسلامی افغانستان
وزارت تحصیلات عالی
معینیت اسلامی

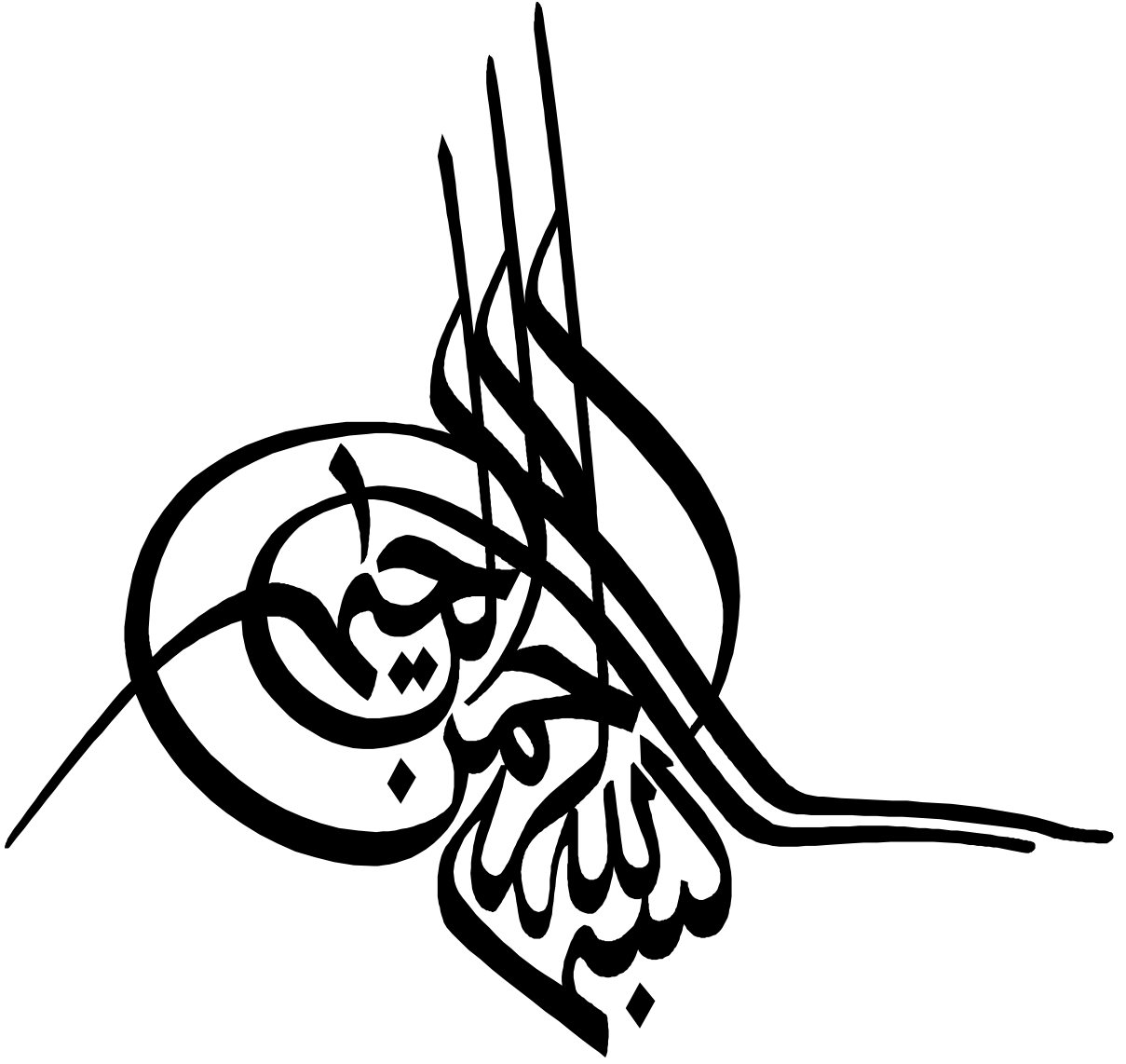
مقاصد شریعت در عقوبات جنایت زنا و قذف (رساله ماستری)

محصل: مولوی عبدالمنیر (خاشعی)
استاد رهنما: دکتور رفیع الله (عطا)

سال تعلیمی: ۱۴۰۰ هـ

مقاصد شریعت در عقوبات جنایت زنا و قذف (رساله ماستری)

محصل: مولوی عبدالمنیر (خاشعی)
استاد رهنما: دکتور رفیع اللہ (عطا)
سال تعلیمی: ۱۴۰۰ هـ

پوهنتون سلام

پوهنځی شرعیات و قانون

دپیارتمنت فقه و قانون

بورد ماستری

تصدیق نامه

محترم مولوی عبدالمنیر ولد ملا زر محمد: ID نمبر SH-MSF-98-504 محصل دور هفتم فقه و قانون که رساله ماستری خویش را زیر عنوان: مقاصد شریعت در عقوبات جنایت زنا و قذف به روز پنجم تاریخ ۱ / ۷ / ۱۴۰۰ هـ ش موفقانه دفاع نمود، و به اساس بررسی هیات تحکیم مستحق ۹۰ (نمره به عدد) نود پوره (نمره به حروف) گردید، موفقیت شان را از الله متعال خواهانیم.

اعضای هیات تحکیم:

ردیف	نام استاد	عضویت	امضاء
۱	دکتور محمد سلیم مدنی	عضو هیات	
۲	دکتور نجیب الله صالح	عضو هیات	
۳	دکتور رفیع الله عطاء	استاد رهنما و رئیس جلسه	

..... معاون علمی

..... آمر بورد ماستری

خلاصه بحث:

این تیزس پیرامون " مقاصد شریعت در عقوبات جنایت زنا و قذف" نوشته شده است. همانا صحبت در مورد سفارشات قرآنی و احکام فقهی و اصولی از مزایای ویژه اخلاقی و حقوقی برخوردار است، سخن پیرامون مسائل حکیمانه همانند مقاصد شریعت در جنایت، که در واقع امروزه دامنگیر همه کشورهای جهان به ویژه کشور ما شده است از ارزش و اهمیت بالا برخوردار است. تحقیق پیرامون مسائل جنائی، به ویژه در مورد مقاصد شریعت در باب عقوبات جنایت زنا و قذف از اهمیت خاصی برخوردار است و توجه ویژه دین مقدس اسلام را نسبت به شرف و عزت زن مسلمان و حفظ کیان خانواده در جامعه اسلامی نشان می‌دهد، شریعت اسلامی در عقوبات زنا و قذف مصحلت جامعه اسلامی و شخصیت انسانی را به قطع نظر از عقیده و باورش در نظر دارد تا دست خوش شخصیت زن و دختر بازیچه افراد ولگرد و بد معاش قرار نگیرد و همه به شخصیت زن به عنوان موجود محترم احترام بگذارند و زنان نیز شخصیت خویش را به عنوان بهترین موجود محفوظ و مصئون داشته باشند.

این رساله حاوی، اهداء، خلاصه، مقدمه و سه فصل می باشد که به طور فشرده فصل اول پیرامون مفاهیم کلی مفهوم مقاصد، طرق اثبات مقاصد شریعت، انواع مقاصد شرعی، مفهوم شریعت، مفهوم عقوبات، مفهوم جنایت، مفهوم زنا، مفهوم قذف و سیر صعودی مقاصد شریعت می باشد. که در فصل دوم روی مسائل مقاصد شریعت در عقوبات زنا همانند هدف کلی از حرمت زنا، مقاصد کلی در حد زنا و فلسفه مجازات صحبت شده است همچنان در فصل سوم مسئله مقاصد شریعت در عقوبت حد قذف، مانند ماهیت جرم قذف، مقاصد شرعی در حد قذف و عوامل سقوط حد قذف تحقیق صورت گرفته است.

روش تحقیق این پایان نامه در وقاع روش کتابخانه بوده که از منابع مشهور قدیمی و مراجع معتمد معاصر استفاده نموده و بخاطر تحقیق بهتر این موضوع به کتب فقهی و اصولی در بیشترین موارد نیز مراجع صورت گرفته است، تا از شیوه نوشتاری آنان پیرامون این موضوع سود برده باشم، فشرده یافته های ما نشان داد که:

الف: شریعت اسلامی بخاطر مصئونیت و حفاظت از شرافت و عزت زن مسلمان در باب حدود شهادت چهار شاهد را با همان شرایط تنگ اش مقدر نموده تا شخصیت هیچکسی مورد تهمت افراد مفسد قرار نگیرد.

ب: شریعت اسلامی حق قذف را وابسته به ادعای زن دانست، تا آنکه نظام و کانون گرم خانواده به سخن های بیجا و بیمورد از هم نپاشد، همانگونه که قاذف در عدم ثبوت ادعای خویش از سوی قاضی مورد تازیانه قرار میگیرد، تا زنان عفیفه با عفت و باشرف زندگی نمایند، همانگونه که وجود شبهه باعث سقوط حسد از م تهدم میش ود.

فهرست عناوین

عنوان	صفحه
اهداء.....	أ
شکر و تقدیر.....	ب
پیشگفتار.....	ج
مقدمه.....	1
الف. بیان موضوع.....	1
ب. اهمیت موضوع.....	1
ج. هدف تحقیق.....	2
د. سوالات تحقیق.....	2
ه. سبب انتخاب موضوع.....	3
و. پیشینه تحقیق.....	3
ز. نوآوری تحقیق.....	4
ح. مشکلات تحقیق.....	5
ط. روش تحقیق.....	5

فصل اول

مفاهیم کلی

مبحث اول: مفهوم مقاصد.....	8
مطلب اول: تعریف لغوی و اصطلاحی مقاصد شریعت.....	9
مطلب دوم: حکمت مقاصد شریعت در اسلام.....	10
مطلب سوم: تطبیق مقاصد شریعت در احکام فقهی.....	11
مبحث دوم: طرق اثبات مقاصد شریعت....	13
مطلب اول: طرق اثبات مقاصد شرعی از قرآن و سنت.....	14
مطلب دوم: طرق اثبات مقاصد شرعی از اقوال صحابه...	17
مبحث سوم: انواع مقاصد شرعی.....	19
مطلب اول: مقاصد عام.....	20

- 21.....مطلب دوم : مقاصد خاص
- 21.....مطلب سوم : مقاصد جزئی
- 26.....مبحث چهارم : شریعت
- 27.....مطلب اول : تعریف لغوی و اصطلاحی شریعت
- 27.....مطلب دوم : حکمت مقاصد در شریعت
- 29.....مطلب سوم : مفهوم مقاصد شریعت
- 31.....مبحث پنجم : مفهوم عقوبات
- 32.....مطلب اول : تعریف لغوی و اصطلاحی عقوبات
- 32.....مطلب دوم : شرایط تحقق عقوبات
- 34.....مبحث ششم : مفهوم جنایت
- 35.....مطلب اول : تعریف لغوی و اصطلاحی جنایت
- 35.....مطلب دوم : شرایط تحقق جنایت
- 38.....مبحث ششم : مفهوم زنا
- 39.....مطلب اول : تعریف لغوی و اصطلاحی زنا
- 40.....مطلب دوم : اثبات قضای جرم زنا
- 43.....مبحث هفتم : مفهوم قذف
- 44.....مطلب اول : تعریف لغوی و اصطلاحی قذف
- 46.....مطلب دوم : شرایط تحقق جرم قذف
- 49.....مبحث هشتم : سیر صعودی مقاصد شریعت
- مطلب اول : مقاصد شریعت در عصر پیامبر صلی الله علیه و سلم
- 50.....
- 51.....مطلب دوم : اجتهاد در روشنی^و مقاصد شریعت

فصل دوم

مقاصد شریعت در عقوبت زنا

- 54.....مبحث اول : هدف کلی از حرمت زنا
- 55.....مطلب اول : حد زنای احسان
- 57.....مطلب دوم : شرایط احسان
- 59.....مطلب سوم : اقسام زناکاران

- 60.....مطلب چهارم: ثبوت قضایای اجرای حد زنا
- 64.....مبحث دوم: مقاصد کلی در حد زنا
- 65.....مطلب اول: مقصد از تطبیق حد زانی در سرزمین اسلامی
- 67.....مطلب دوم: مقصد از تطبیق حد زانی در محضر قاضی
-مبحث سوم: مقاصد اساسی از تطبیق حد زنا
- 68.....مطلب اول: مقاصد شریعت در جزای حد زنا محصن
- 70.....مطلب دوم: مقصد شریعت در جزای حد زنا غیر محصن
- 71.....مطلب سوم: مقصد از حفر خندق برای رجم
-مطلب چهارم: آیا حضور حاکم و شاهدان به وقت ارجم الزامی است
- 72.....مطلب پنجم: هدف از حضور گروه مومنین در وقت رجم
-مطلب ششم: مقصد از تعویق تطبیق حد در مورد زن حامله
- 73.....مطلب هفتم: مقصد از شلاق زدن و رجم در حد زنا
-مبحث چهارم: هدف و فلسفه مجازات در حدود
- 76.....مطلب اول: فلسفه مجازات زانی
- 78.....مطلب دوم: هدف از اجرای حد زنا
- 79.....مطلب سوم: مقصد از شروط حد زنا
- 80.....مطلب چهارم: مقصد از شهادت اقرار و قرائن در زنا
- 82.....مبحث پنجم: عوامل سقوط حد
- 82.....مطلب اول: فلسفه عوامل سقوط حد زنا
- 83.....مطلب دوم: هدف از عوامل سقوط حد زنا
- 84.....مطلب سوم: مقصد از شبهات در سقوط حد زنا
- 85.....مطلب چهارم: مقصد از شرایط ثبوت حد زنا

فصل سوم

مقاصد شریعت در عقوبت حد قذف

- 88.....مبحث اول: ماهیت جرم قذف
- 90.....مطلب اول: مقصد از حرمت حد قذف
- 91.....مطلب دوم: ممنوعیت هتك حیثیت انسانها
- 93.....مطلب سوم: ثبوت قضایی قذف
- 95.....مبحث دوم: مقاصد کلی در حد قذف
- مطلب اول: مقصد از تطبیق حد قاذف در سرزمین غیر
96.....اسلامی
- مطلب دوم: مقصد از تطبیق حد قاذف در محضر قاضی و
97.....مردم
- 99.....مبحث سوم: مقاصد شرعی در حد قذف
- مطلب اول: مقصد شریعت در جزای حد قاذف
99.....
- مطلب دوم: مقصد از شرایط قاذف و مقذوف
100.....
- مطلب سوم: مقصد از توبه قاذف
100.....
- مطلب چهارم: مقصد از فاسق خواندن قاذف
101.....
- مطلب پنجم: مقصد از عدم قبولیت شهادت قاذف
102.....
- مطلب ششم: مقصد از تطبیق تازیانه قذف
103.....
- مبحث چهارم: هدف و فلسفه مجازات در
حدود
105.....ح
- مطلب اول: فلسفه مجازات قاذف
106.....
- مطلب دوم: هدف از اجرای حد قذف در سرزمین غیر
اسلامی
107.....
- مطلب سوم: شیوه مجازات قاذف
108.....
- مطلب چهارم: مقصد از حضور امام و شاهدان در حد
قاذف
110.....
- مطلب پنجم: مقصد از اوژه های قذف
110.....
- مبحث پنجم: عوامل سقوط حد قذف
112.....
- مطلب اول: مقصد سقوط حد از قاذف
113.....
- مطلب دوم: عوامل سقوط حد از قاذف
114.....

117	نتیجه گیری
119	پیشنهادهات
120	فهرست آیات
124	فهرست احادیث
125	فهرس اعلام
126	فهرست منابع و مآخذ

نتیجه گیری

در این پایان نامه بخش مهم از مسائل مقاصد شریعت در باب حدود زنا و قذف را در سه فصل و چندین مبحث و برخی مطالب به شکل تفصیلی تحقیق نمودیم فشرده آن قرار ذیل است:

الف: در کل از لابلای این تحقیق به نتیجه رسیدیم که شریعت اسلامی در هر مسئله مصلحت بندگان را مد نظر گرفته است، همانگونه که شریعت اسلامی حفظ جان، مال و عزت را در گرو تطبیق شریعت اسلامی میداند، ولی در تطبیق و اجرای حدود خیلی دقیق و باریک بین است تا آنکه هیچکس بدون موجب شرعی مجازات نشود، همچنان هیچ مجرمی از زیر بار ملامتی و نکوهش رهایی نیابد.

شریعت اسلامی رد باب زنا و قذف نسبت به هر مسئله دیگری باریک بینانه و سختگیرانه تعامل نموده است، مثلاً حضور چهار شهود با همان شرایط تنگ اش دلالت به سختگیری در باب زنا است، تا آنکه زنا در بین مردم به شیوه علنی تبارز نیابد همانگونه که در باب قذف جهت دفع تهمت و حفظ حرمت زن صد تازیانه را به قاذف مقرر نمود تا آنکه دست خوش عزت و کرامت زن به بازیچه گرفته نشود.

از سوی دیگر شریعت اسلامی در اجرای حدود یک سلسله مواردی وقایوی را نیز مد نظر گرفته است، مثلاً اجرای زن حامله را به تعویق می اندازد تا طفل در شکم معصوم بماند، همانگونه که در وقت رجم کردن خندق و بستن لباس را ضروری میداند تا کشف عورت صورت نگرفته و عزت و کرامت زن تا وقت حتی پس از مرگ محفوظ و مصئون باقی بماند که در واقع هدف کلی شریعت را بیان کننده است.

بدین منظور فشرده آنچه را که در این پایان نامه تذکر رفته است می توان در چند نقاط کلیدی که بیانگر همه داشته های این اثر است خلاصه نمود و آن هم قرار ذیل اند:

1. شریعت اسلامی بر مصلحت ها استوار بوده، در همه موارد اسلامی مصلحت ها مد نظر است.
2. مقاصد شریعت به طور کل انواع و اقسام دارد همانند: مقاصد ضروری، حاجی، کلی، جزی و قطعی و ظنی.

3. اساس مشروعیت مقاصد شریعت اسلامی در باب حدود برگرفته شده از قرآن، سنت، قول صحابه و اجتهاد فقهای اسلامی است.
4. مرتکب زنا اگر محصن باشد رجم و اگر غیر محصن باشد صد شلاق و یا تازیانه زده میشود.
5. قذف گویی و متهم سازی زن مسلمان به زنا از دیدگاه شریعت اسلامی کاملاً حرام است.
6. قاذف اگر ادعای خویش را ثابت نکند مطابق قوانین شریعت اسلامی اگر آزاد باشد هشتاد تازیانه و اگر برده باشد چهل تازیانه زده میشود.
7. هدف و مقصد از تطبیق زنا و قذف همانا حفظ حیثیت و شرف زن مسلمان است.
8. مقصد کلی از اجرای حدود در جامعه اسلامی همانا تطبیق عدالت و توجه جدی به وضعیت امت اسلامی است.
9. ثبوت حد زنا و قذف از صلاحیت های مرجع قضایی بوده و صلاحیت تنفیذ حکم را امام و یا نایب اش دارد.
10. از آنجا که تنفیذ حکم بر زانی و قاذف بخاطر پند و عبرت است ایجاد میکند حد بر زانی و قاذف در حضور جمعی از مسلمانان تطبیق گردد.
11. حد اگر توسط شاهدان ثابت شده باشد لازم است نخست به رجم شاهدان آغاز نمایند.
12. اگر شاهدان بر مدعای خویش بالای متهم جرم را ثابت نکنند حد از متهم ثابت شده و شاهدان مجازات میشوند.
13. در اجرای حد شلاق یا تازیانه مصلحت مجرم مد نظر است، مثلاً اگر مریض باشد تا شفایابی مهلت داده میشود، همچنان اگر حامله باشد تا وضع حمل و مرحله شیر خواردگی نیز وقت داده میشود.
14. حد زنا و حد قذف در کتاب الله و سنت رسول الله صلی الله علیه وسلم ثابت شده است بناءً مطابق فیصله کتاب الله و سنت رسول الله رسول الله ﷺ نیز تطبیق میشود.
15. محصن آنکه ازدواج کرده باشد و غیر محصن آنکه ازدواج نکرده باشد.
16. در باب زنا اقسام زناکاران یعنی محصن و غیر محصن در اجرای حدود مد نظر هستند.

پیشنهادات

در پایان این اثر که حاوی پیشنهادات ضروری در مورد پدیده های جرم جنائی در حد زنا و قذف می باشد، گوشه ای از فضایل و ارشادات گهربار شریعت اسلامی و احکام فقهی و اصولی را پیرامون عقوبات حد زنا و قذف به خواننده گرامی تقدیم میدارم، عقوبات حدود به ویژه حدود زنا و قذف وابسته به ثبوت قضایی همگام با شرایط فقهاء دارد.

فقهاء پیرامون احکام فقهی در باب حدود با در نظر داشت قواعد فقهی مسائل متعلق به حدود را با استناد از قرآن، سنت و اقوال صحابه به تفصیل نگاشته اند پس نیاز بیشتر به موشگافی و تحقیق جدید تا حدی ندارد، ولی همان تحقیق های گذشته فقهاء نیاز به عملی سازی و تفسیر بهتر به مردم این عصر دارد، تا بدین وسیله متیقن شوند که شریعت اسلامی کمی و کاستی در هیچ بخشی از زندگی ندارد که نیاز به قوانین وضعی کشورهای بیرونی داشته باشیم، در باب مقاصد شریعت نیاز است همگان بفهمند که شریعت اسلامی مصلحت ها را همیشه در نظر دارد، و هیچ موردی را به زیان و ضرر جامعه انسانی پیشکش ننموده است، پس فشرده پیشنهادات قرار ذیل است:

1-- مربیان و والدین خردمند در احکام حدود به ویژه حد زنا و قذف دقیق شوید، زیرا شریعت اسلامی عزت و شرف مردم را بالاتر از هر چیز دیگری در جامعه اسلامی بیدم داشته و به مراقبت از آن سخت تشویق می نماید. تا شما و زیر دستان شما مصئون بمانید.

2-- دولت جمهوری اسلامی افغانستان پیرامون عملی سازی احکام شرعی در سرزمین ما بکوشند تا میزان جرایم و جنایات پائین آمده و مردم احساس آرامش باهم نمایند.

3-- نهاد های تعلیمی و تحصیلی پیرامون احکام فقهی به ویژه در باب زنا و ناسزاگویی مردم به زیر دستان شان و شاگردان شان بیشتر از هر چیز دیگری بگویند و از عواقب زشت زنا و کیفر در آن در شریعت اسلامی آنان را آگاه سازند تا دست خوش به ناموس و شرف زنی تعرض و تعدی صورت نگیرد.

4-- بر علماء واجب است تا در نمازهای پنج وقت و نمازهای عید و جمعه پیرامون مسائل فقهی در باب حدود به مردم تذکر دهند و مردم را از عواقب بد، بدزبانی و تهمت باخبر سازند

و کیفر زشت زنا و قذف را از دیدگاه شریعت اسلامی نیز به تشریح بگیرند.

بخاطر دسترسی به متن کامل این تحقیق مراجعه شود به:

پوهنتون سلام، کتابخانه مرکزی چهار راهی گل سرخ، سرک کلوله پشته

و یا هم به ایمیل آدرس ذیل تماس گرفته شود:

salamresearchcentre@salam.edu.af